

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten a 2020. december 14. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

### V É G Z É S T:

A közérdekű üzem működésének megzavarása vétsége és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. november 25. napján kihirdetett 2.Bf.979/2018/13. számú ítéletét I.r., II.r. és IV.r. vádlottak tekintetében **helybenhagyja** azzal, hogy a bűnjeleket a Budapest Környéki Törvényszék Bny.1/158/2015. szám alatt bevételezte.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

### INDOKOLÁS

- [1] A Budakörnyéki Járásbíróság 10.B.350/2014/56. számú, 2019. szeptember 14. napján kihirdetett ítéletével I. r., II. r. és III. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki közérdekű üzem gondatlan megzavarásának vétségében [1978. évi IV. törvény 260. § (1) (6) bekezdés II. fordulat] és vasúti közlekedés gondatlan veszélyeztetésének vétségében [1978. évi IV. törvény 185. § (1) (3) bekezdés I. fordulata]; IV. r. vádlottat közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétségében [1978. évi IV. törvény 260. § (1) és (6) bekezdés II. fordulata] és foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében [1978.évi IV. törvény171. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért a bíróság a I. r. vádlottat 100 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint, összesen 250.000 forint, II. r. vádlottat 80 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint, összesen 200.000 forint, III. r. vádlottat 50 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint, összesen 125.000 forint, míg IV. r. vádlottat 100 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint, összesen 250.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a kiszabott pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre átváltoztatásáról.
- [3] Egyéb érdekelt1 polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította, valamint rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlottak és védőik felmentés érdekében bejelentett fellebbezés alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. november 25. napján meghozott 2.Bf.979/2018/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az I. r., II. r. és III. r. vádlottakat az ellenük a közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétsége [1978. évi IV. törvény 260. § (1)-(6) bekezdés II. fordulat] és a vasúti közlekedés gondatlan veszélyeztetésének vétsége [1978. évi IV. törvény 185.§ (1) (3) bekezdés I. fordulat], míg a IV. r. vádlottat a közérdekű üzem gondatlan megzavarásának vétsége [1978. évi IV. törvény 260. § (1) (6) bekezdés II. fordulata] és a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége [1978. évi IV. törvény 171. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.
- [5] A másodfokú bíróság ítélete ellen a Be. 615.§ (1)-(2) bekezdés b) pontja szerinti ellentétes döntésre tekintettel az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlottak terhére a bűnösségük megállapítása és

büntetés kiszabása érdekében.

- [6] A Pest Megyei Főügyészség a Bf.2744/2013/11-I. számon benyújtott fellebbezés írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság által a bizonyítás eredményeként irányadónak tekintett tényállás a Be. 592.§ (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel részben megalapozatlan a kisiklott vonatszerelvény vezetője - tanúl -, valamint a párhuzamos sínpáron közlekedő vonatszerelvény mozdonyvezetője, jegyvizsgálói és utasai testi épsége veszélyének fennállása, továbbá az I. r. és II. r. vádlottak magatartásának értékelése és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés hiányával kapcsolatban.
- [7] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság kizárólag a belógó felsővezetékkel összefüggésben vizsgálódva állapított meg távoli veszélyt, de nem vizsgálta, hogy a 30 km/h sebességről gyorsfékezéssel megállított vonatszerelvényben tartózkodó személyek testi épsége közvetlen veszélybe került. Utalt arra, hogy a baleset következményeire figyelemmel ezen személyek, de a belógó felsővezetékkel összefüggésben is a veszélyhelyzet közvetlen volt, és tanúl mozdonyvezető is a baleset hatókörében tartózkodott, így a sérülés lehetősége az ő esetében is fennállt, de nem volt szükségszerű. E körülményekkel kapcsolatban a tényállás 8. oldal 1. bekezdésének helyesbítését látta indokoltnak.
- [8] Az I.r. és II.r. vádlottak esetében az ügyészség kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem okszerűen foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a D.54. Utasításban megjelölt „C” mérethatárt meghaladó irányhiba esetén alkalmazandó soron kívüli intézkedéseknek mi a pontos tartalma, így tévedett annak megállapítása során, hogy az I. r. és II. r. vádlottól milyen magatartás volt elvárható.
- [9] E vádlottak ugyanis tudomással bírtak a mérőkocsi grafikonon jelzett mértékű irányhibával, és azzal is, hogy az érintett pályaszakaszon több vonatszerelvény haladt át napokon keresztül az ajánlott 50-60 km/h sebesség helyett lényegesen magasabb, a pályát műszakilag jelentősen igénybe vevő 90 km/h sebességgel.
- [10] III. r. vádlott helyszíni személyes vizsgálatával kapcsolatban azt emelte ki az ügyészség, hogy bár a mérőkocsi objektív eredménye és a személyes vizsgálaton alapuló megállapítások ellentmondásosak voltak, a visszajelzésében intézkedést nem igénylő irányhibát jelzett vissza.
- [11] Az ellentmondás feloldásáig az I. r. és II. r. vádlottat a forgalom biztonsága érdekében - az ügyészség álláspontja szerint - a „C” beavatkozási mérethatárhoz kapcsolódó további intézkedés is terhelte volna. Így a lassújel bevezetése, mihamarabbi kitűzés mellett, és a pálya aktuális állapotának felülvizsgálata elrendelése lett volna indokolt a forgalom biztonságnak megóvása érdekében.
- [12] Utalt arra az ügyészség, hogy bár a II. r. vádlott 2012. május 11. napján 18.40 órakor elrendelte a 60 km/h sebességkorlátozást, azonban ez kitűzés nélküli volt és más személyek adminisztrációs hibája miatt a mozdonyvezetők számára nem került kihirdetésre. A sebességkorlátozás be nem tartása kétségtelenül hozzájárult a pályaszakasz további romlásához, de ez az I. r. és II. r. vádlott felelősségét nem zárja ki, mert a sebességkorlátozást időben korábban, mihamarabbi kitűzés mellett kellett volna elrendelniük. Mindezek alapján az ügyészség álláspontja szerint az I. r. és II. r. vádlottak megszegték a D.5. Pályafelügyeleti Utasítás 1.1 és a D.54 Pályafelügyeleti Utasítás 5.1.1. pontját.
- [13] IV.r. vádlott foglalkozási szabályszegésével kapcsolatban az ügyészség azt hangsúlyozta, hogy amennyiben a szabályozást végző mérőkocsi grafikonjának kiértékelésével feltárja a megengedettnél nagyobb mértékű irányibát és sebességkorlátozást vezet be, a pálya romlása a vonatforgalom mellett sem vezetett volna a baleset bekövetkezéséhez, így ez a mulasztása a IV. r. vádlottnak közvetlen veszélyhelyzetet idézett elő, továbbá számára előre látható volt az is, hogy az irányhiba olyan mérvűre nőhet, amely a vasúti forgalom leállítását és a közlekedésben jelentős zavar beállítását eredményezi. Az időjárás körülmények és mások gondatlan magatartásának közrehatása nem volt ugyan előrelátható számára, azonban ezek a tényezők időben gyorsították az eredmény

- bekövetkezését, de a IV. r. vádlott bűnösségének a megállapítását nem érintik.
- [14] III. r. vádlott tekintetében az ügyészség arra tekintettel, hogy a mérőkocsi grafikonjának eredményéről nem értesült, a döntéshozatalban nem vett részt, a II. r. vádlott utasításának megfelelően a szakmai szabályok betartásával járt el, nem látta cáfolhatónak a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a III. r. vádlott terhére a bekövetkezett veszélyhelyzet eredményeként kialakult balesettel összefüggésben szakmai szabályszegés nem állapítható meg.
- [15] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.47/2020/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést I. r., II. r. és IV. r. vádlottak tekintetében változatlan tartalommal fenntartotta, míg III. r. vádlott tekintetében visszavonta.
- [16] Erre figyelemmel III. r. vádlott tekintetében a másodfokú bíróság ítélete 2020. június 22. napján jogerőre emelkedett, így a harmadfokú felülbírálat alapját nem képezte.
- [17]ában az ügyészi fellebbezéssel megegyezően hivatkozott arra, hogy az ítéleti tényállás részleges megalapozatlansága a másodfokú eljárást követően is a Be. 592.§ (2) bekezdés d) pontja szerint továbbra is fennáll.
- [18] A tényállásban rögzíteni indítványozta, hogy az I. r. és II. r. vádlottak megszegték a D5. Pályafelügyeleti Utasítás 1.1 és a D.54 Utasítás 15.1.1. pontját, amikor a mérőkocsi grafikonjának eredményére tekintettel nem rendeltek el haladéktalanul sebességkorlátozást az irányhibával érintett szakaszra, és nem rendelték el a pálya állapotának géppel végrehajtandó pályafelülvizsgálatát.
- [19] Továbbá szükségesnek ítélte a tényállást akként pontosítani, hogy tanú1 mozdonyvezető és az 5505 számú sebesvonal mozdonyvezetőjének, jegyvizsgálóinak és utasainak a testi épsége a baleset során közvetlen veszélybe került.
- [20] Szakértő1 igazságügyi vasúti szakértő azon megállapítására is hivatkozott a Fellebbviteli Főügyészség, hogy a balesethez számos mulasztássorozat vezetett, de egyetlen elem elhagyása esetén már a baleset nagy valószínűséggel nem következett volna be.
- [21] Szakértő2 igazságügyi vasúti szakértő véleményéből pedig azt emelte ki, hogy a pálya már a balesetet megelőzően sem volt biztonságos, a balesetet megelőző 1-2 nappal korábban áthaladó vonatok esetében is a véletlenül múlt, hogy nem siklottak ki.
- [22] Hangsúlyozta, hogy az I. r. és II. r. vádlottak kritika nélkül elfogadták a vágányhiba állapotáról szóló jelzéseket, de figyelmen kívül hagyták a mérőkocsi objektív adatait, a mozdonyvezetők jelzéseit. Kétségtelenül tudatos információgyűjtést végeztek, de éppen az volt a vád alapja, hogy az információk birtokában voltak, de a szükséges és a szakmai szabályok szerint elvárt intézkedéseket nem, vagy csak késedelmesen tették meg.
- [23] A vádlottak hosszabb szakmai gyakorlata alapján fel kellett volna ismerjék azt, hogy a szakmai szabályszegéseikkel más személyek testi épségét veszélyeztetik, továbbá ezzel összefüggésben a vasúti forgalomban hosszabb ideig tartó, kár bekövetkezésével járó zavar keletkezik.
- [24] II. r. vádlott meghatalmazott védője az ügyészi fellebbezéssel kapcsolatban előterjesztett észrevételeiben a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.
- [25] Beadványában kitért arra, hogy a másodfokú bíróság helyesen vont következtetést arra, hogy a baleset során a szemből érkező 5505 számú vonaton tartózkodók, illetve a balesettel érintett tehervonat mozdonyvezetője tekintetében a személyi sérülés reális lehetőségének a veszélyével nem kellett számolni, csak távoli veszély állt fenn. Megismételte azt a hivatkozását, hogy a veszélyhelyzetet a tehervonat mozdonyvezetője hozta létre, amikor a lassújel ellenére ezt meghaladó sebességgel haladt az érintett pályaszakaszon.
- [26] Hivatkozott arra, hogy a II. r. vádlott a mérőkocsi mérési eredményét 2012.05.11. napján nem látta, azt részére nem küldték meg, az I. r. vádlottól szerzett tudomást arról, hogy annak ajánlása az adott

szelvényben 50-60 km/h lassújel bevezetését tartalmazta, majd a MÁV gyakorlatának megfelelően a 60 km/h lassújel került bevezetésre.

- [27] Hangsúlyozta, hogy még az elsőfokú bíróság sem tett olyan ténymegállapítást, hogy a II. r. vádlott ismerte volna az FMK-007 mérőkocsi adatait, így kizárólag a szubjektív adatokat tudta értékelni.
- [28] Nem értett egyet azzal az ügyészi hivatkozással sem, hogy a II. r. (és I. r.) vádlott nem intézkedett a pálya aktuális állapotának gépi méréssel történő ellenőrzéséről, és nem intézkedtek „időben korábban” a lassújel bevezetéséről.
- [29] Hangsúlyozta a védő, hogy a II. r. vádlott az utasításnak megfelelően intézkedett a vonalbeutazásról (tanú2 irányába), majd ezt követően is az az adat állt rendelkezésére, hogy azonnali beavatkozást az irányhiba nem igényel.
- [30] Az azonnali gépi ellenőrzés elrendelésének hiányával kapcsolatban azt hangsúlyozta a védelem, hogy erre nézve az eljárásban bizonyítás nem folyt, ilyen indítványt a vádhatóság az eljárás során nem tett, ez a hivatkozás a vád olyan kiterjesztését jelenti, amelyre a harmadfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.
- [31] Megjegyezte a védelem, hogy a II. r. vádlottól kapott információi szerint gépi mérőeszköz azonnali alkalmazásának feltételei nem álltak fenn, gépi mérés csak jövőbeni időpontra történő igénylés mellett történhetett volna.
- [32] Hivatkozott arra is, hogy a lassújel bevezetését követő mintegy 24 órával később bekövetkezett balesettel kapcsolatban az ügyészi fellebbezés a bevezetés korábbi időpontra vonatkozó okfejtése azért sem elfogadható, mert a 2012.05.11. 18.40 órakor bevezetett lassújelet sorozatosan megszegték, még olyan mozdonyvezetők is - mint a kisiklott tehervonat vezetője - akik annak elrendelésével tisztában voltak.
- [33] Hangsúlyozta, hogy a Budapest Környéki Törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, az abból levont jogi következtetés és a felmentő rendelkezés úgyszintén.
- [34] Iratellenesnek jelölte meg a védő azt az ügyészi hivatkozást, hogy a mozdonyvezetők több esetben pályahibára tettek bejelentést, mert ezek a jelzések nem a pályafenntartáshoz, hanem a forgalmi irányítókhoz érkeztek, és a pályadiszpécser jelzése után a II. r. vádlott - ami egy esetben 18-18.40 óra közötti időben történt - intézkedett a sebességhorlátozás bevezetéséről.
- [35] Rámutatott arra is, hogy a lassújellel érintett pályaszakasz megjelölésében a II. r. vádlottat nem terheli gondatlanság, mert azt a kapott tájékoztatásnak megfelelően, mindössze 11-12 méter eltéréssel jelölte meg, amely nem bír jelentőséggel, mert a sebességhorlátozást betartó vonatoknak már jóval a 399 szelvény előtt kellett volna a szerelvényt lefékezni ahhoz, hogy oda a 60 km/h sebességgel érkezzenek.
- [36] A lassújel továbbításának hiányosságai ugyancsak nem a II. r. vádlotthoz kapcsolódnak, mert ő az erre vonatkozó utasítást kiadta, a teljeskörű tájékoztatás elmaradása nem róható fel a II. r. vádlottnak.
- [37] A védő álláspontja szerint a sebességhorlátozás elégtelen volta akkor állna a balesettel oksági kapcsolatban, ha minden mozdony vezetője betartotta volna azt, és ennek ellenére bekövetkezett volna a baleset.
- [38] Megjegyezte azt is, hogy a kitűzés nélküli sebességhorlátozás bevezetése utasításszerű volt, így nem minősül mulasztásnak.
- [39] Összefoglalóan a II. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezéssel kapcsolatban kiemelte, hogy az a másodfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadja, amelyre a harmadfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.
- [40] IV. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezéssel kapcsolatban észrevételezte, hogy az ügyészi fellebbezés a védenccé kapcsán nem tett indítványt a tényállás korrigálására.
- [41] Kiemelte, hogy a IV. r. vádlott, mint vágányzárért felelős személy bár látta az ASA-141 gép diagramját, de a kiértékelés nem az ő feladata volt, azt a géplánc vezetőjének a megrendelővel

közösen kellett volna elvégeznie. A kiértékelés eredményeként dönthetett volna a IV. r. vádlott munkaterület átadhatóságáról, újra szabályozásáról vagy a lassújel bevezetéséről, de ilyen a jelen esetben nem történt.

[42] Hangsúlyozta a védő ugyanakkor, hogy 2012. május 3-a után hét alkalommal vizsgálták a pályaszakaszt különböző módszerekkel, az hiba nélkül működött, így közvetlen veszélyhelyzethez vezető körülmények később merültek fel. Itt hivatkozott szakértő1-nek arra a megállapítására, hogy a közvetlen veszélyhelyzet 2012. 05.07. napja előtt nem állt fenn, mindezek alapján a IV. r. vádlott cselekvősege és a kialakult veszélyhelyzet közötti oksági kapcsolat hiányára tekintettel a felmentő rendelkezés helybenhagyását indítványozta.

[43] Az ügyészi fellebbezés nem alapos.

[44] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy a tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal szemben a vádlottak büntetőjogi felelőssége tekintetében ellentétes döntésre jutott, megnyílt a másodfellebbezés lehetősége a Be. 615.§ (2) bekezdés b) pontja értelmében.

[45] Az ügyészség a fellebbezés elbírálására a Be. 620. § (2) bekezdése alapján, nyilvános ülés kitűzését indítványozta, majd a Fővárosi Ítéltábla a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és egészségügyi készenlétről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. § (1), (2), (7) bekezdései értelmében megküldött tájékoztatóját követően sem az ügyészség, de a vádlottak és védőik sem kérték az ügyben nyilvános ülés kitűzését.

[46] Erre figyelemmel a harmadfokú bíróság az ügyet a Be. 621. § (3) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta felül.

[47] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat teljeskörűen megtartotta.

[48] Az elsőfokú eljárás két eljárási törvény hatálya alatt folyt, a bizonyítási eljárás az 1998.év XIX. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.) hatálya alatt zajlott, majd a perbeszédre, és az ítélet kihirdetésére már az időközben hatályba lépett 2017.évi XC. törvény hatályba lépését követően került sor.

[49] A 2018. július 1. napján hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 868. § (1) bekezdése értelmében e törvény rendelkezéseit a 868. § - 876. §-ban meghatározott eltérésekkel a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell, illetőleg a 870. § (1) bekezdése értelmében e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

[50] Az elsőfokon eljáró bíróság a tényállás felderítése során a korábbi Be. bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályait betartotta, az eljárásban részvevő személyek törvényes jogait maradéktalanul gyakorolhatták, jogaikra és kötelezettségeire történő figyelmeztetésük a törvényi rendelkezéseknek megfelelően megtörtént, mindezek a jegyzőkönyvek tartalmából megfelelően követhetőek, feltárhatóak.

[51] A vallomások közötti ellentmondásokat az elsőfokú bíróság minden esetben megkísérelte szembesítéssel feloldani, továbbá az okirati bizonyítékokat ismertetéssel az eljárás anyagává tette és a bizonyítékok körében tartalmuknak megfelelően értékelte.

[52] Az igazságügyi szakértői véleményeket az elsőfokú bíróság ismertetéssel tette a bizonyítás anyagává, majd a szakértői vélemény indokoltá vált kiegészítéséről intézkedett, és a szakértők

tárgyaláson történt meghallgatása során a vádlottak és védőik élhettek a kérdezési, észrevételezési jogukkal.

- [53] A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (1) bekezdése és (2) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül.
- [54] A Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen megállapította, hogy a fellebbezés elintézése érdekében a bizonyítás felvétele szükséges, ezért a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalást tartott az ügyben, melynek során meghallgatta szakértő<sup>2</sup> igazságügyi vasútgépészeti és szakértő<sup>1</sup> igazságügyi közlekedési építőmérnök szakértőt, valamint tanú<sup>3</sup>-t, aki a baleset időpontjában vezetőmérnök volt az érintett pályafenntartási alosztályon.
- [55] A bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított, a Be. 592. § (2) bekezdés a) b) és d) pontjaiban foglalt okból megalapozatlan tényállást a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva kiegészítette, illetve pontosította, amely alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlottak cselekménye nem bűncselekmény.
- [56] A másodfokú bíróság által kiegészített tényállás túlnyomórészt megalapozott, az iratok tartalmával és a bizonyítás eredményével összhangban áll, azonban további a Be. 619. § (3) bekezdése alapján tett pontosítással vált a harmadfokú eljárás alapjául.
- [57] A kiegészített elsőfokú ítélet tényállás (elsőfokú ítélet 6. oldal 1. bekezdés) utolsó mondatát a harmadfokú bíróság mellőzi azzal, hogy a másodfokú ítélet 13. oldal 4. bekezdésének alapulvételével konkrét előírás hiányában nem kifogásolható, hogy az I. r. és II. r. vádlottak elfogadták III. r. vádlott személyes tapasztalatain alapuló tájékoztatását, melyet az egyéb rendelkezésekre álló információval együtt értékelték.
- [58] Továbbá a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapítható volt, hogy a kézi mérés alkalmazása a III. r. vádlottól nem volt elvárható, így az erre vonatkozó utasítás a II. r. vádlottól nem követelhető meg (másodfokú ítélet 13. oldal 5. bekezdés).
- [59] Az elsőfokú ítélet 8. oldal 1. bekezdésében rögzített, korábbi tényekből levont következtetéseivel a harmadfokú bíróság egyetértett, így a másodfokú bíróság erre vonatkozó, eltérő megállapításait mellőzi és a veszélyhelyzet jellegével kapcsolatban a tényállást az elsőfokú bírósággal egyezően állapítja meg.
- [60] Egyéb tekintetben a harmadfokú eljárás alapjául a másodfokú bíróság által kiegészített és így megalapozottá vált tényállás szolgált.
- [61] IV. r. vádlott tekintetében a másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a vágányszabályozás során készült diagram kiértékelése során a gépkezelő közreműködésének hiánya nem mentesítette IV. r. vádlottat, mint vágányzárért felelős személyt, a Felépítmény Karbantartó Gépláncok Technológiai Utasítás 4.2.4. pontjának a vágányzárért felelős műszaki irányító feladatait szabályozó 7. pont alatti kötelezettségének teljesítése alól, amely alapján a grafikon kiértékelését követően neki kellett volna döntést hoznia a hibás pályarészek újra szabályozásáról, vagy indokolt esetben az ideiglenes sebességkorlátozás bevezetéséről. Így a kiértékelésre vonatkozó adatok beszerzésének elmulasztásával, a grafikon nem kellő körültekintéssel végzett értelmezésével (amely ugyan nem méretezett, de észlelhetően a megengedettnél nagyobb irányhibára utalt) a vágányzár feloldása mellett a korábbi 90 km/h sebességű vonatforgalom helyreállítását eredményezte.
- [62] A IV. r. vádlottra vonatkozó szabályok tekintetében az első- és másodfokú bíróság is helyesen állapította meg, hogy foglalkozási szabályoknak minősülnek, amelyek nem szorosan a vasúti forgalom irányításához, hanem a pályakarbantartáshoz kapcsolódnak.

- [63] Az előzőekben írt gondatlan magatartásával a IV. r. vádlott a Felépítmény Karbantartó Gépláncok Technológiai Utasítás - előzőekben megjelölt 4.2.4.pontján túl - a 4.5.2. pontjában írt előírások szerinti foglalkozási szabályokat szegte meg.
- [64] Az 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 171. §-ába ütköző, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségét az követi el, aki foglalkozása szabályainak megszegésével más, vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sérülést okoz. A bűncselekmény eredménye más, vagy mások életének, testi épségének vagy egészségének közvetlen veszélynek kitétele, vagy testi sértés okozása.
- [65] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az irányadó tényállás alapulvételével helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a IV.r. vádlott foglalkozási szabályszegése megállapítható, de az absztrakt (távoli) veszélyt hozott létre, amely időben nagy mértékben elkülönül a baleset (kilenc nappal későbbi) bekövetkezésétől, valamint további, időben később bekövetkező okokkal áll összefüggésben. Így arra megalapozott következtetés nem vonható, hogy a IV. r. vádlott foglalkozási szabályszegéseinek elmaradása esetén nem következett volna be a tanúl által továbbított 90552 vonatszámú gyorsvonat kisiklása.
- [66] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint - figyelemmel a szakértői véleményekre - a baleset bekövetkezésekor azonban mind tanúl mozdonyvezető, mind az 5505 számú sebesvonaton tartózkodó személyek testi épsége tekintetében reális (közvetlen) veszélyhelyzet alakult ki, hiszen a tehervonat esetében a mozdonyvezető pályahiba észleléskori gyorsfékezés elmaradása eredményezte azt, hogy a veszélyhelyzet nem fokozódott, vagyis azt, hogy a kisiklás időpontjában a mozdony már a veszéllyel érintett pályaszakaszon túlhaladt, így ez a mozdonyvezető elhárító magatartásának következménye volt, míg a szemben közlekedő személyvonat gyorsfékezése, valamint az úrszelvénybe belógó felsővezeték és annak tartószerkezetének jelenléte ugyancsak alkalmas volt arra, hogy a vonaton tartózkodó személyek akár 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedjenek el.
- [67] Megjegyzi a harmadfokú bíróság, hogy a másodfokú bíróság a közvetlen veszélyhelyzet kialakulására az 5505 számú sebesvonaton tartózkodó személyek tekintetében egyebekben ezzel egyező - bár rövid ideig tartó közvetlen veszélyhelyzetre vonatkozó- megállapítást tett. (másodfokú ítélet 8. oldal 5. bekezdés).
- [68] Azonban ez a meghatározott helyzetre és személyekre konkretizálható veszélyhelyzet a IV. r. vádlott mulasztásával okozati összefüggésbe nem hozható, figyelemmel a másodfokú bíróság által is hangsúlyozott további tényezőkre, amelyek a IV. r. vádlott foglalkozási szabályszegéseivel kialakított absztrakt veszélyhelyzet közvetlen veszélyhelyzetbe fordulását eredményezték.
- [69]én nem vonható le olyan következtetés, hogy a IV. r. vádlott tudata, akár hanyag gondatlanság szintjén is kiterjedt arra, hogy a mérési eredmények téves értékelésével összefüggésben a vasúti közlekedésben jelentős mértékű zavar következhet be, amely különösen nagy vagyoni hátrányt is okoz.
- [70] A másodfokú bíróság által elrendelt bizonyítás eredménye alapvetően I. r., II. r. és III. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét érintette, melynek eredményeként a másodfokú bíróság felmentő rendelkezése III. r. vádlott tekintetében fellebbezés visszavonás folytán jogerőre emelkedett.
- [71] Ebben a körben a másodfokú bíróság helyesen, tanú3 és szakértől másodfokú eljárásban tett nyilatkozatait alapul véve indokoltan állapította meg a tényállás kiegészítése során, hogy az adott íves pályaszakaszon húrméréssel (kézi vágányméréssel) nem lehetséges az irányhiba megállapítása, így annak elvárása körében a szakértő korábbi nyilatkozatát a szakértői kompetencia hiánya miatt, és ellentmondásos nyilatkozataira tekintettel indokoltan vetette el.
- [72] Éppen az elvárhatóság hiánya miatt vált szükségessé a másodfokú bíróság ítéleti tényállásának pontosítása azzal, hogy II. r. vádlottól erre figyelemmel a mérőeszköz alkalmazására utasítás

űgyszintén nem követelhető meg.

- [73] A pályahiba esetén alkalmazandó intézkedések körében a másodfokú bíróság helyesen utalt MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág igazgatójának tájékoztatására, amely szerint a D.54. számú utasítás 51.1. pontja értelmében a C beavatkozási mérethatár túllépése esetén is valamennyi helyi körülmény és jellemző együttes értékelésével, mérlegelésével az egyik intézkedés a sebességkorlátozás bevezetése, amely a pályafelügyeletet ellátó dolgozók esetében az előbbiek mellett a helyszíni vizsgálatok során dönthető el. Olyan előírás, amely kötelezően a regisztrátum ajánlása alapján az alacsonyabb mértékű sebességkorlátozás bevezetését írná elő, nincs.
- [74] Itt kell kiemelni a másodfokú eljárás során meghallgatott tanú3 vallomását, amelyben előadta, hogy a MÁV vádbeli időszakban követett gyakorlata a regisztrátum által javasoltnál eggyel magasabb sebességkorlátozás bevezetése volt.
- [75] Az I. r és II. r. vádlottak tekintetében hatályosuló és vád tárgyává tett vasúti közlekedési szabályok tekintetében helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság arra, hogy a Vágányok Felépítésénél és Karbantartásánál Mértékadó Mérethatárokat Szabályozó D.54. számú utasítás 51.1. pontja alapján a C beavatkozási mérethatár túllépése esetén az alkalmazandó intézkedés során minden körülmény mérlegelésével is az egyik lehetőség a sebességkorlátozás bevezetése, amelyről helyszíni vizsgálatot követően kell döntést hozni. Az eljáró szakértő is megerősítette ebben a körben, hogy az FMK-007 mérőgrafikonjának eredményeként adott sebességkorlátozásra vonatkozó adat javaslat, amely nem kötelezően - különösen nem az ajánlott alacsonyabb sebességtartomány tekintetében - alkalmazandó.
- [76] A jelen esetben megállapítható, hogy az I. r. vádlott a vágányszabályozó diagramja eredményének kiértékelését követően (2012. 05.11. napján) értesült a II. r. vádlottól arról, hogy az adott vonalszakaszon előző napon a III. r. vádlott helyszíni ellenőrzést végzett, melynek eredményeként azt állapította meg, hogy az irányhiba minimális, intézkedést nem igényel. Ugyan ezt az eredményt hozta tanú2 (I. r. vádlott utasítására), továbbá tanú4 2012. május 11. napján végrehajtott vonalbeutazása is.
- [77] Így valamennyi körülmény mérlegelésével, a fokozódó hőmérséklet emelkedésre, és annak pályatorzító hatására is figyelemmel állapodott meg ezen a napon az I. r. és a II. r. vádlott a 2012. 05. 14. napjától bevezetendő sebességkorlátozásról.
- [78] Ezt követően a még (2012. május 12. 6.30-ig) szolgálatban lévő II. r. vádlott - a mozdonyvezetők adott pályaszakaszra vonatkozó pályahibajelzését továbbító tanú5 közlését követően - 2012. május 11. napján 18.40 órakor 60 km/h - kitűzés nélküli - lassújelet vezetett be.
- [79] Mindezek alapján megállapítható, hogy a I. r. és II. r. vádlott munkavégzése (szolgálati idejük ) alatt a tudomásukra jutott pályahiba értékelése során az irányadó vasúti közlekedés szabályozására vonatkozó utasításokat nem szegték meg, amikor az FMK 007 felépítmény mérő kocsí menet-regisztrátumát -amelyről I. r. vádlott a II. r. vádlottat telefonon értesítette - az egyéb rendelkezésre álló és elrendelt helyszíni vizsgálatok eredményével és az időjárási körülmények kedvezőtlen alakulásával összevetve arra a álláspontra helyezkedett, hogy a sebességkorlátozás bevezetése az adott pályaszakaszon 2012. május 14- napjától indokolt.
- [80] Hangsúlyozandó, hogy az ezt követő mozdonyvezetői jelzéseket továbbító tanú5 értesítésének megfelelően a még szolgálatban lévő II. r. vádlott a 60 km/h lassújel bevezetéséről haladéktalanul (2012. május 11. 18.40. óra) intézkedett, míg a további pályaromlást jelző bejelentések idején (2012. május 12. 6.30 óra utáni időben) már nem volt szolgálatban, így döntési helyzetben.
- [81] Az pedig, hogy a bevezetett lassújel a mérővonat javaslatához képest a magasabb sebességtartományban került meghatározásra egyrészt azért nem kifogásolható, mert ebben a tekintetben a D. 54. számú utasítás az együttes kiértékelés eredményként lehetőséget biztosított,

- [82] másrészt a MÁV - tanú3 pályáüzemeltetési mérnök vallomásából feltárható - gyakorlata is ez volt. Végül helyesen utalt a másodfokú bíróság arra is, hogy annak, hogy a lassújel bevezetése nem pontosan az irányhibával érintett vágányszakaszon, hanem az követő mintegy 13,8 méterrel későbbi pályaszakaszon történt, a vasúti szerelvények fékezhetőségének sajátosságai alapján nem bír jelentőséggel.
- [83] Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontjával egyetértve a harmadfokú bíróság is arra a meggyőződésre jutott, hogy az I. r. és II. r. vádlott tekintetében olyan vasúti közlekedést szabályozó rendelkezés megszegése, amely okozati összefüggésbe hozható lenne a bekövetkezett balesettel, nem állapítható meg.
- [84] Itt szükséges utalni arra is, - az ügyészi fellebbezés és a II. r. vádlott védőjének ezzel kapcsolatban tett észrevételével kapcsolatban - hogy a 2012. május 11. napján 18.40 órakor bevezetett lassújelet megelőzően olyan egyértelmű információk nem álltak rendelkezésre, amelyek ennek bevezetését indokolták volna, de a II. r. vádlott a már rendelkezésére álló adatok és a mozdonyvezetőktől érkező jelzések alapján a szükséges intézkedést haladéktalanul megtette.
- [85] A közérdekű üzem működésének gondatlan megzavarásának vétsége körben a másodfokú bíróság által kifejtett indokok ugyancsak helytállóak az I. r. és II. r. vádlottak tekintetében, figyelemmel arra, hogy vasúti közlekedésre vonatkozó szabályszegés hiányában az sem állapítható meg, hogy a vádlottak magatartásukkal a vasút, mint közérdekű üzem működését gondatlan magatartásukkal jelentősen megzavarták volna, így az ezzel kapcsolatban bekövetett kár sem róható a terhükre.
- [86] A másodfokú bíróság járulékos kérdésekben meghozott rendelkezései ugyancsak törvényesek, ezért a harmadfokú bíróság ános I. r. II. r. és IV. r. vádlottaknak a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjában írt okból - bűncselekmény hiányban - történő felmentésével a fentiek szerint egyetértve, a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. §-a alapján - a tényállás pontosítása mellett - helybenhagyta.
- [87] Az eljárás során lefoglalt bűnjelek tárolási helye megváltozott, ezért azt a harmadfokú bíróság az iratok tartalmának megfelelően, a nyilvántartási szám megjelölésével pontosította.
- [88] A harmadfokú bíróság a határozatát a Be. 621. § (3) bekezdése szerinti tanácsülésen hozta meg.

Budapest, 2020. december 14. napján

dr. Magócsi István s.k.  
a tanács elnöke

Barabásné dr. Birinyi Andrea s.k.  
előadó bíró

dr. Raczky Katalin s.k.  
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf. 979/2018/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.96/2020/12. számú végzése folytán 2020. december 14. napján I. r., II. r. és IV. r. vádlottak tekintetében jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. december 14.

dr. Magócsi István s.k.  
a tanács elnöke